

سوالات درس ده مطالعات اجتماعی نهم

ص ۶۲

- ۱) چرا در دوران صفویه شرایط مناسبی برای رونق زندگی اجتماعی و اقتصادی پدید آمد؟
وجود حکومت مرکزی نیرومند - برقراری نظم و امنیت در سراسر کشور
- ۲) بیشترین ساکنان ایران در دوره صفوی به ترتیب چه کسانی بودند؟ و به چه کارهایی اشتغال داشتند؟
روستاییان و کوچ نشینان به ترتیب بیشترین ساکنان ایران را تشکیل می دادند. آنها به کشاورزی، دامداری و صنایع دستی اشتغال داشتند.
- ۳) به عقیده ی جهانگردان اروپایی از جمله شاردن وضع زندگی دهقانان ایرانی در مقایسه با دهقانان اروپایی چگونه بود؟
وضع زندگی دهقانان ایرانی در دوره ی صفویه به مراتب بهتر از وضع دهقانان در مناطق حاصلخیز اروپا بوده است

- نکته: در دوره ی صفوی، حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد ایرانیان در شهرها زندگی میکردند
- ۴) بیشتر شهرنشینان در دوره صفوی چه کسانی بودند؟
شهرنشینان بیشتر مقام های حکومتی، نظامیان، روحانیون، بازرگانان، پیشه وران و صنعتگران بودند

ص ۶۳

- ۵) کدام محصولات ایران در دوره صفوی به کشورهای همسایه و برخی کشورهای اروپایی صادر می شد؟
خشکبار، پارچه های مخملی، ابریشمی و حریر و قالی های نفیس
- نکته: در دوره ی صفوی صنعت بافندگی یکی از صنایع پررونق ایران بود که در کنار رونق صنعت ابریشم در دوره ی صفوی شکل گرفت و با صنعت نساجی اروپا رقابت می کرد
- ۶) در دوره شاه عباس اول، کارگاه های بافندگی در چه شهرهایی وجود داشت؟
اصفهان، کاشان، یزد، مشهد، استرآباد (گرگان)، گیلان
- نکته: شاه و اعضای خاندان او مالک بیشتر کارگاه های بافندگی بودند.

۷) در دوره ی صفوی صنعتگران ایرانی در چه صنایعی پیشرفت کرده بودند؟ در صنایع کاشی، چینی، چرم، جواهر، رنگ، صابون و جنگ افزارهای سنتی از قبیل شمشیر و کمان

۸) در عصر صفوی به چه دلایلی تجارت داخلی و خارجی پر رونق بود؟ (سه عامل گسترش تجارت در عصر صفوی را بیان کنید) یکپارچه بودن سرزمین ایران و وجود نظم و امنیت در سراسر کشور - ایجاد راه ها و کاروانسراها - ساخته شدن بازارهای بزرگ

نکته: در دوره صفوی بازارهای بزرگی در شهرها ساخته شد که یکی از باشکوه ترین آنها، بازار قیصریه اصفهان در شمال میدان نقش جهان بود

۹) سه منبع عمده درآمد حکومت صفوی را ذکر کنید؟ مالیات از کشاورزان و دامداران - عوارض از کاروان های تجاری - صادرات ابریشم

نکته: صادرات ابریشم که پرسودترین کالای صادراتی بود، در انحصار شاه عباس قرار داشت.

۱۰) صفویان برای رشد علم و گسترش تعلیم و تربیت چه اقداماتی انجام دادند؟ پادشاهان، مقام های کشوری و لشکری و دیگر بزرگان، مدرسه ها و کتابخانه های عظیمی به ویژه در پایتخت های صفوی ساختند و اموال و املاک بسیاری را وقف آنها کردند.

۱۱) در دوره ی صفویه کدام علوم مورد توجه قرار گرفتند؟ در آن زمان، به علوم و معارف دینی مانند تفسیر، فقه و حدیث بسیار توجه می شد. دیگر شاخه های علوم مانند طبیعیات (علوم تجربی)، ریاضیات، ادبیات، فلسفه، طب و نجوم نیز در مراکز علمی تدریس می شدند

۱۲) چند نفر از فیلسوفان و عالمان بزرگ دوره ی صفوی را نام ببرید. میرداماد، ملاصدرا، شیخ بهایی و علامه محمدباقر مجلسی

۱۳) چرا در دوره صفوی شعر و ادب فارسی پر رونق نبود؟ به سبب کم توجهی پادشاهان به شاعران.

نکته: سبک هندی و شاعران بزرگی مانند صائب تبریزی و بیدل، متعلق به دوره ی صفویه هستند

نکته: در دوره صفوی ، علم تاریخ، مورد توجه قرار داشت و افراد زیادی به ثبت و نگارش وقایع تاریخی می پرداختند

ص ۶۲

۱۴) در دوره صفوی هنرمندان بزرگی در چه رشته های هنری شهرت یافتند؟ معماری،

نقاشی، خوشنویسی، کتاب آرایی و خاتم کاری

۱۵) در دوره ی صفوی مردم چه جشن هایی را گرامی می داشتند؟ علاوه بر نوروز و دیگر

جشن های باستانی ، اعیاد اسلامی مانند قربان ، فطر و غدیر را نیز گرامی می داشتند

۱۶) در دوره صفوی آیین سوگواری امام حسین (ع) به چه شیوه هایی برگزار می شد؟ به

شیوه ی روضه خوانی ، نوحه سرایی ، مرثیه خوانی ، سینه زنی و تعزیه برگزار می شد

۱۷) برپایی جشن ها و آیین ها در دوره صفوی چه تأثیری داشت؟ تأثیر مهمی در افزایش

همدلی و هم بستگی مردم داشت

موفق باشید - حسین پور - دبیر مطالعات اجتماعی